

Jäsentiedote n:o 2/2007

Tiedotteen sisältö: Edustajisto ja johtokunta
Talousennuste
PT mukaan eurooppalaiseen ennusteyhteistyöhön
Talous & Yhteiskunta -lehti
Uusia tutkimuksia ja työpapereita
Tulossa olevia tutkimuksia
Uusia tutkimusprojekteja
Henkilöstöuutisia

***Palkansaajien tutkimuslaitoksen jäsentiedote** julkaistaan neljä kertaa vuodessa laitoksen [www-sivujen](http://www.sivujen) "Jäsenpalvelut"-osastossa, jonne tiedotteen käyttäjätunnus on **tiedpalv** ja salasana **pttied**. Tiedotteen ilmestymisestä kerrotaan sähköpostitse. Pyydämme ilmoittamaan mahdollisista sähköpostiosoitteen muutoksista osoitteeseen Aila.Mustonen@labour.fi.*

Edustajisto ja johtokunta

Palkansaajien tutkimuslaitoksen kannatusyhdistyksen edustajisto kokoontui 12.4. ja valitsi puheenjohtajakseen Ralf Sundin (STTK) ja varapuheenjohtajakseen Eija Hietaisen (SAK). Edustajisto valitsi PT:n johtokunnan jäsenet ja varajäsenet seuraavaksi kaksivuotiskaudeksi 2007–2009. Uusi johtokunta piti ensimmäisen kokouksensa 28.5. ja valitsi keskuudestaan puheenjohtajaksi Marjaana Valkosen (SAK) ja varapuheenjohtajaksi Leila Kostiaisen (STTK). Johtokunnan jäsenet on lueteltu [www-sivulla](http://www.sivulla) www.labour.fi/esittely/esittely.htm.

Talousennuste

Palkansaajien tutkimuslaitoksen talousennuste vuosille 2007–2008 esitellään taustayhteisöjen edustajille keskiviikkona 22.8. klo 10. Tilaisuudessa annettavat tiedot ovat luottamuksellisia torstaihin 23.8. klo 10 asti, jolloin talousennuste julkaistaan.

PT mukaan eurooppalaiseen ennusteyhteistyöhön

Palkansaajien tutkimuslaitos on ollut mukana perustamassa eurooppalaista palkansaajien talousennustelaitosten verkostoa ELNEPIä (European Labour Network for Economic Policy, www.elnep.org). Verkosto muodostettiin syksyllä 2006 tarjoamaan vaihtoehto eurooppalaiseen talouspoliittiseen keskusteluun. Se julkaisi ensimmäisen

talousennusteensa ja talouspoliittiset suosituksensa (ks. "Publications") huhtikuussa. Julkaisu sisältää myös PT:n Pekka Sauramon artikkelin, joka analysoi palkkapaineiden muodostumista EU-alueella.

Talous & Yhteiskunta -lehti

Talous & Yhteiskunta -lehden numero 2/2007 ilmestyi toukokuussa. Talousennusteen lisäksi se sisältää artikkeleita tuposta, Suomen teollisuuden kilpailukyvyistä, asunto-markkinoista ja julkisista palveluista. Lehdessä on myös Pellervon taloudellisen tutkimuslaitoksen toimitusjohtaja Pasi Holmin haastattelu.

Lehden numero 3/2007 ilmestyy syyskuun puolivälissä. Siihen on tulossa talousennuste sekä artikkeleita rahoitusmarkkinoiden ylikuumenemisesta, vähimmäispalkoista, työttömyysturvasta, perhevapaista ja yrityskaupoista. Haastateltavana on yliopistojen taloustutkimuskeskuksen HECERin johtaja Otto Toivanen.

Uusia tutkimuksia ja työpapereita

Työpapereita-sarja:

► **No. 230** Pekka Sauramo: Current wage pressures in some EU countries.

Työpapereita sarja analysoi palkkapaineiden muodostumista EU:ssa. Se on hieman laajennettu versio artikkelista, joka ilmestyi "Special topic"-otsikon alla nimellä "Wage shares, current wage pressures and the labour market" EL-

NEPin ensimmäisessä ennusteraportissa "Keeping the European recovery on track", joka ilmestyi huhtikuussa.

► **No. 231** Jukka Pirttilä ja Roope Uusitalo: Leaky Bucket in the Real World: Estimating Inequality Aversion Using Survey Data.

Eriarvoisuuden karttamisella tarkoitetaan tilannetta, jossa yhteiskunta on valmis esimerkiksi hyväksymään pienemmät keskimääräiset ansiot, jos samalla tuloeroja pystytään vähentämään. Nykyinen tietämys siitä, kuinka paljon ihmiset karttavat eriarvoisuutta, perustuu paljolti koetilanteisiin, joissa opiskelijat vastaavat hypoteettisiin kysymyksiin. Tässä tutkimuksessa tarkastellaan eriarvoisuuden karttamista perustuen edustavaan otokseen suomalaisia, jotka vastasivat heille tuttuihin kysymyksenasetteluihin. Tulokset osoittavat, että eriarvoisuuden karttamisen aste riippuu olennaisesti siitä, missä muodossa sitä kysytään. Vaikka yhtä täsmällistä arvoa eriarvoisuuden karttamiselle on siksi vaikea esittää, asenteet eriarvoisuutta kohtaan selittävät kuitenkin hyvin vastaajan asenteita muita hyvinvointivaltiota koskevia kysymyksiä (kuten verotuksen ja työttömyysturvan taso ja veroprogressio) kohtaan.

Raportteja-sarja:

► **No. 10** Jenni Kellokumpu: Perhevapaiden kehitys 1990–2005: Isillä päärooli uudistuksissa, sivurooli käyttäjinä.

Naiset kantavat yhä päävastuun pienten lasten hoitamisesta perheessä, huolimatta siitä, että miesten oikeuksia lasten hoitoon on lainsäädännöllä kehitetty. Merkittävimmät lainsäädännölliset uudistukset perhevapaisiin 1990-luvulla liittyivät isien oikeuksien lisäämiseen sekä työnantajille perhevapaista aiheutuvien kustannusten korvaamiseen, mihin myös 2000-luvun alun uudistukset ovat painottuneet. Huolimatta mittavista uudistuksista isien vanhempainvapaiden käytön lisäämiseksi äidit pitävät edelleen 94,5 prosenttia kaikista vanhempainpäivärahapäivistä. Kun huomioidaan kaikki ne päivät, joihin suomalaisilla isillä on lainsäädännöllisesti mahdollisuus (isyys-, bonusisyys- ja vanhempainrahapäivät), käyttävät isät näistä kaiken kaikkiaan vain 8,8 prosenttia. Isät ovat uudistuksista ottaneet vastaan lähinnä heille suoraan osoitetut päivät. Äidin kanssa yhteisesti jaettavista vanhempainrahapäivistä suomalaiset isät käyttävät ainoastaan 1,8 prosenttia.

Tutkimuksia-sarja:

► **104** Eero Lehto: Do Mergers and Acquisitions Affect the Competition Situation? Evidence from Finland.

Yrityskauppojen kilpailuvaikutuksia on tutkittu laajalla yrityskauppataapahtuma-aineistolla, joka on yhdistetty Tilastokeskuksen toimipaikkatason aineistoihin ja joka kattaa vuodet 1989–2003. Tulosten mukaan horisontaaliset kotimaiset kaupat rajoittavat kilpailua palveluissa mutteivät teollisuudessa. Muut kotimaiset yrityskaupat eivät rajoita kilpailua juuri millään toimialalla. Ulkomainen

yrityskauppa, jossa ulkomainen yritys ostaa suomalaisen, rajoittaa kilpailua teollisuudessa sekä muissa palveluissa ja rakentamisessa. Sisäisten rakennejärjestelyjen kilpailuvaikutukset jäävät epäselviksi. Tapahtumaan, jossa suomalainen yritys ostaa ulkomaisen, ei liity kilpailun rajoitumista kotimaassa.

Muualla ilmestyneitä tutkimuksia:

► Reino Hjerppe, Pellervo Hämäläinen, Jaakko Kiander ja Matti Viren (2007): Do Government Expenditures Increase Private Sector Productivity? Cross-Country Evidence. *International Journal of Social Economics*, 34, 345-360.

Tutkimuksessa käytetään useiden maiden seuranta-aineistoja ja saadaan tulos, että julkisen sektorin investoinneilla on positiivinen vaikutus yksityisen sektorin tuottavuuteen. Myös julkisella sektorilla luodun inhimillisen pääoman todetaan lisäävän yksityisen sektorin tuottavuutta.

► Jukka Pirttilä ja Matti Tuomala (2007): Labour Income Uncertainty, Taxation and Public Good Provision, *Economic Journal*, 117, 567-582.

Artikkelissa tarkastellaan optimaalista epälineaarista tuloverotusta, hyödykeverotusta ja julkishyödykkeiden tarjontaa, kun työtulot ovat epävarmoja.

► Pertti Haaparanta ja Jukka Pirttilä (2007): Reforms and Confidence, *Journal of Development Economics*, 84, 534-550.

Artikkelissa tutkitaan talousuudistusten ja politiikantekijöiden luottamuksen välistä yhteyttä.

► Petri Böckerman, Seppo Laaksonen ja Jari Vainiomäki (2007): Who Bears the Burden of Wage Cuts? Evidence from Finland During the 1990s. *International Journal of Manpower*, 28:2, 100-121.

Tutkimuksessa tarkastellaan palkanalennuksia Suomessa 1990-luvulla käyttäen yksilötason aineistoja. Tulosten perusteella palkanalennukset olivat yleisempiä osa-aikaisille ja pienissä toimipaikoissa työskenteleville työntekijöille.

► Petri Böckerman ja Pekka Ilmakunnas (2007): Job Disamenities, Job Satisfaction, Quit Intentions, and Actual Separations: Putting the Pieces Together. Helsinki Center of Economic Research (HECER), Discussion Papers, No. 166. 28 s.

Tutkimuksessa eritellään epä mukavien työolojen vaikutusta työtyytyväisyyteen ja työpaikan vaihtohalukkuuteen. Tulosten valossa epä mukavat työolot vähentävät työtyytyväisyyttä, joka puolestaan lisää työpaikan vaihtohalukkuutta sekä todellisia työpaikan vaihtoja toimipaikoilla.

► Kari Hämäläinen, Elina Nykyri, Roope Uusitalo ja Jukka Vuori (2007): Ovatko vaikuttavuusarvot kohdallaan? Esimerkkinä työnhakukoulutus. Työministeriö, Työpoliittinen tutkimus 329.

Tutkimuksessa arvioidaan uudestaan kahden työnhakukoulutuksen vaikuttavuutta selvittäneen satunnaistetun kenttäkokeen tuloksia. Yhdistämällä kokeisiin osallistuneitten tiedot Tilastokeskuksen rekisteritietoihin voidaan tässä tutkimuksessa seurata työnhakukoulutuksen vai-

kutusta työllisyyteen jopa kuuden vuoden ajan koulutukseen osallistumisen jälkeen. Tämä seuranta osoittaa, että työnhakukoulutus ei lisännyt työttömien työllistymistä tilastollisesti merkitsevällä tavalla koko osallistujajoukossa. Koulutuksella näyttäisi olleen kuitenkin positiivinen vaikutus joittenkin riskiryhmien kuten masennusoireista kärsivien ja työmarkkinatukea saavien työllistymiseen. Lisäksi vaikutus työllistymiseen vaihteli käytetyn koulutusmenetelmän mukaan. Tutkimuksessa verrataan kenttäkokeellisen tutkimuksen tuloksia ei-kokeellisiin osallistujien ja sopivasti valitun verrokkijoukon vertailuun perustuviin arvioihin. Tulosten mukaan työvoimapolitiittisten toimenpiteitten arvioinnissa tavallisimmin käytetyt eikokeelliset menetelmät yliarvioivat toimenpiteitten vaikutusta työllistymiseen.

Tulossa olevia tutkimuksia:

► Eero Lehto: M&As' Impacts on R&D Investments, PT:n työpäpaperi, ilmestyy kesäkuussa.

Työpäpaperissa tutkitaan yrityskauppojen vaikutusta T&K-investointeihin.

Uusia tutkimussopimuksia

► Palkansaajasäätiö on myöntänyt rahoituksen tutkimushankkeelle "Verotuksen vaikutus työllisyyteen". Hankkeen toteuttavat projektitutkija Markku Lehmus ja VTT Matti Viiren (TY) vuoden 2007 aikana.

► TEKES on myöntänyt rahoituksen tutkimushankkeelle "Tuottavuuden alueellinen kasvu Suomessa". Kyseessä on yhteishanke Pellervon taloudellisen tutkimuslaitoksen ja Net Effect Oy:n kanssa. Tutkimuskoordinaattori Eero Lehto johtaa hanketta ja toteuttaa PT:n osuuden yhdessä erikoistutkija Petri Böckermanin ja projektitutkija Markku Lehmuksen kanssa.

► Tilastokeskuksen kanssa on solmittu kumppanuussopimus ESR-rahoitteisen tutkimushankkeen "Segregaatio ja sukupuolten väliset palkkaerot" toteuttamisesta. Kyseessä on Tilastokeskuksen, ETLAn ja PT:n yhteishanke, joka toteutetaan 1.2.2007-30.4.2008 välisenä aikana. Tutkimusjohtaja Reija Lilja toteuttaa PT:n osuuden yhdessä tietohallintopäällikkö Eija Savajan kanssa.

► Eläketurvakeskuksen kanssa on solmittu tutkimussopimus "Eläkejärjestelmän sosiaalinen kestävyys ja eläkeläisten toimeentulo". Erikoistutkija Ilpo Suoniemi toteuttaa hankkeen vuoden 2007 aikana.

Henkilöstöuutisia

► Taloustieteiden yo Juha T. Koskinen toimii tutkijaharjoittelijana 28.5.-27.8.

► Kauppatieteiden yo Miikka Rokkanen toimii tutkijaharjoittelijana 4.6.-31.8.

► Valtiotieteen yo Kari Eerola toimii tutkijaharjoittelijana 1.6.-31.8.